



แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง ข้อโต้แย้งหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ

๑. เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ออกแถลงการณ์เรื่อง “ต้องประกันความอิสระและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริงในกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อปฏิรูปการเมือง” และต่อมาได้จัดเวทีสิทธิมนุษยชนเพื่อการปฏิรูปการเมืองอีกหลายครั้ง โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้นำเสนอแนวคิดและกระบวนการยกย่องรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่างต่อเนื่องมาโดยลำดับโดยมีแนวคิดและหลักการสำคัญว่า

(๑) ขอให้รัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๐ เป็นพื้นฐานโดยเฉพาะหมวดสิทธิเสรีภาพและการกระจายอำนาจ เนื่องจากรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปจากทุกภาคส่วน

(๒) ขอให้สภาร่างรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ มาจากผู้มีประสบการณ์หลากหลายจากทุกภาคส่วนอย่างกว้างขวางที่สุด โดยคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ และรัฐบาลต้องประกันความเป็นอิสระอย่างเต็มที่

(๓) ขอให้มีการเปิดเผยชัดเจนและทั่วถึงในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนทุกภาคส่วน

๒. ขณะนี้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจำนวน ๑๐๐ คน และประธาน / รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้ว กำลังอยู่ในขั้นตอนการคัดเลือกคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญซึ่งรัฐธรรมนูญชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม คมช. และรัฐบาล ต้องยึดหลักการความเป็นอิสระในการดำเนินงานของสภาร่างรัฐธรรมนูญ

๓. มีการวิพากษ์วิจารณ์ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ มาก่อนหน้านี้ แต่ในที่สุด มีการออกพระราชกฤษฎีกาที่ยังมีแนวคิดและวิธีการที่ไม่ให้ความเป็นอิสระของสภาร่างรัฐธรรมนูญและไม่มีส่วนร่วมอย่างหลากหลายเท่าที่ควร

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะต่อการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๐ ดังนี้

(๓.๑) สภาร่างรัฐธรรมนูญต้องมีอิสระในการคัดเลือกคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญจำนวน ๒๕ คน โดยไม่ถูกจำกัดคุณสมบัติ ข้อเสนอประกอบ คือ ให้พิจารณากำหนดสัดส่วน ให้มาจากผู้มีประสบการณ์ทางสังคมที่หลากหลาย กล่าวคือ ให้คัดเลือกจากสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และภาควิชาการ อย่างน้อยภาคละ ๕ คน ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญได้สะท้อนข้อคิดเห็นที่สมบูรณ์ขึ้นก่อนการยกย่องรัฐธรรมนูญ

(๓.๒) ถ้า คมช. หรือรัฐบาล กังวลใจว่า คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญจะไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย หรือการยกย่องรัฐธรรมนูญ ย่อมสามารถดำเนินการแต่งตั้งจำนวน ๑๐ คน ตามที่รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดไว้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คณะรัฐมนตรีจะทบทวนพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าว เพื่อให้กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนทุกภาคส่วน และทำให้เป้าหมายเพื่อการปฏิรูปการเมืองและสังคม ปรากฏผลเป็นจริงตามที่ได้แถลงไว้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๒ มกราคม ๒๕๕๐